

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішення _____ сесії
обласної ради восьмого скликання
_____ року № _____

**ОБЛАСНА ПРОГРАМА
сприяння розвитку громадянського суспільства
«Чернігівська громада» на 2021-2023 роки**

ЗМІСТ

Назва розділу	Стор.
1. Паспорт обласної Програми сприяння розвитку громадянського суспільства «Чернігівська громада» на 2021-2023 роки.	3
2. Визначення проблемних питань, на розв'язання яких спрямована Програма.	4
3. Мета Програми.	6
4. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування, строки та етапи виконання Програми.	6
5. Перелік завдань і заходів Програми та результативні показники.	7
6. Напрями діяльності та заходи Програми.	8
7. Координація та контроль за ходом виконання Програми.	8
Додатки до Програми:	
Додаток 1. «Ресурсне забезпечення обласної Програми сприяння розвитку громадянського суспільства «Чернігівська громада» на 2021-2023 роки».	
Додаток 2. «Напрями діяльності та заходи обласної Програми сприяння розвитку громадянського суспільства «Чернігівська громада» на 2021-2023 роки».	
Додаток 3. «Результативні показники обласної Програми сприяння розвитку громадянського суспільства «Чернігівська громада» на 2021-2023 роки».	

1. Паспорт обласної Програми сприяння розвитку громадянського суспільства «Чернігівська громада» на 2021-2023 роки (далі – Програма)

1.	Ініціатор розроблення Програми	Чернігівська обласна державна адміністрація
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення Програми	Розпорядження голови обласної державної адміністрації від 05.06.2020 № 283 «Про розроблення проекту обласної Програми сприяння розвитку громадянського суспільства «Чернігівська громада» на 2021-2023 роки»
3.	Розробник Програми	Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю обласної державної адміністрації
4.	Співрозробники Програми	Структурні підрозділи обласної державної адміністрації, організації громадянського суспільства
5.	Відповідальний виконавець Програми	Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю обласної державної адміністрації
6.	Учасники Програми	Структурні підрозділи обласної державної адміністрації, Чернігівський обласний центр соціальних служб, районні державні адміністрації, Чернігівська обласна рада, комунальний заклад «Чернігівський обласний пошуковий науково-редакційний центр» Чернігівської обласної ради, Громадська рада при обласній державній адміністрації, організації громадянського суспільства області
7.	Термін реалізації програми	2021-2023 роки
8.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми	Обласний бюджет
9.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього, у тому числі:	
9.1.	коштів обласного бюджету; коштів інших джерел.	4650,0 тис. грн

2. Визначення проблемних питань, на розв'язання яких спрямована Програма

Однією з передумов створення сприятливих умов для розвитку громадянського суспільства є успішна співпраця між органами влади та організаціями громадянського суспільства.

До організацій громадянського суспільства належать громадські організації, професійні спілки, організації роботодавців, благодійні організації, релігійні організації та інші невідприємницькі товариства і установи. Відповідно до Закону України від 22.03.2012 № 4572-VI «Про громадські об'єднання» в Чернігівській області розпочала свою діяльність 781 громадська організація, з яких 659 громадських організацій зареєстровано, 122 — легалізовано шляхом письмового повідомлення. Також нараховується ще 160 об'єднань громадян — 54 профспілкові організації, 94 благодійні фонди та організації, 12 творчих спілок.

Співпраця обласної державної адміністрації та її структурних підрозділів з організаціями громадянського суспільства відбувається в контексті реалізації Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2016 – 2020 роки, затвердженої Указом Президента України від 26 лютого 2016 року № 68/2016, постанови Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 року № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» (зі змінами). Наразі за підтримки Офісу Президента України та Секретаріату Кабінету Міністрів України триває розробка проєкту нової Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства на 2021 – 2025 роки.

Для взаємодії органів влади та громадянського суспільства використовуються такі механізми як консультації з громадськістю, участь в громадських радах, робочих групах, громадські експертизи і моніторинги, громадські слухання, інформаційні запити до органів державної влади тощо.

Обласна державна адміністрація проводить консультації з громадськістю щодо проєктів нормативно-правових актів з суспільно-важливих питань, проєктів обласних програм та звітів про їх виконання. З 2012 році на офіційному сайті облдержадміністрації створена і системно оновлюється рубрика «Консультації з громадськістю». Щорічно близько 100 проєктів проходять процедуру електронних консультацій на офіційному сайті облдержадміністрації (у першому півріччі 2020 року — 59) .

Представники громадськості залучаються до роботи у складі комісій, робочих груп, рад, оргкомітетів, інших консультативно-дорадчих органів при обласній державній адміністрації та її структурних підрозділах (451 представник ОГС входять до складу 64-ти консультативно-дорадчих органів при обласній державній адміністрації та її структурних підрозділах).

Одним з напрямів взаємодії обласної державної адміністрації, її структурних підрозділів та організацій громадянського суспільства є налагодження взаємодії з Громадською радою при обласній державній адміністрації. У березні 2019 року на установчих зборах інститутів

громадянського суспільства обрано склад Громадської ради при обласній державній адміністрації (136 чол.), в даний час до складу Громадської ради входять 108 представників ОГС.

Громадською радою були підготовлені та направлені до облдержадміністрації пропозиції щодо посилення контролю облдержадміністрації над діяльністю комунальних установ та організацій Чернігівської обласної ради, зокрема комунальної установи «Чернігівський обласний молодіжний центр».

Також Громадська рада опікувалась питанням створення, а у подальшому налагодження функціонування комунального закладу «Регіональний ландшафтний парк «Ялівщина» Чернігівської обласної ради. Нею ініційовано низку заходів з проведення консультацій щодо визначення меж РЛП за участі представників обласної державної адміністрації, Чернігівської обласної та Чернігівської міської рад, науковців та представників громадськості.

За ініціативою Громадської ради в області поновлена робота над включенням об'єктів культурної спадщини Чернігівщини до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. У 2020 році в обласній державній адміністрації створено робочу групу з підготовки пропозицій про занесення пам'ятки культурної спадщини – «Культурний ландшафт міста Чернігова» до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

Громадська рада була серед ініціаторів створення комунальної установи «Чернігівський обласний Центр комплексної реабілітації та обслуговування учасників бойових дій, членів їх родин та сімей загиблих» Чернігівської обласної ради. За її ініціативи в Чернігівській обласній раді була створена відповідна робоча група, яка й напрацювала проєкт рішення з цього питання.

Такий механізм залучення громадськості до співпраці з органами державної влади та місцевого самоврядування в певній мірі забезпечує право громадян брати участь в управлінні державними справами, виконує контрольну функцію шляхом надання організаціям громадянського суспільства можливості впливати на соціально значимі питання.

Незважаючи на плідну роботу, що проводиться органами державної влади та місцевого самоврядування спільно з громадськістю щодо всебічного розвитку Чернігівщини, на сьогодні відчувається потреба пошуку більш ефективних механізмів взаємодії з організаціями громадянського суспільства. Зростає необхідність підсилення поінформованості широких кіл громадськості області щодо основних напрямків державної політики, регіональної політики, вирішення питань місцевого значення, реалізації на практиці концепції реформ, донесення до громадського активу Чернігівщини основних ініціатив органів влади, залучення до проведення публічних громадських обговорень представників зацікавлених сторін, а саме тих соціальних груп населення, суб'єктів господарювання, організацій громадянського суспільства, інтереси яких безпосередньо будуть зачіпляти рішення влади.

Найголовнішою функцією спільної з організаціями громадянського суспільства діяльності є аналітична робота, спрямована на забезпечення врахування думки громадськості на етапі підготовки проєктів нормативно-

правових документів, пошук компромісів у випадку незгоди сторін з будь-яких питань соціально-економічного розвитку Чернігівщини. Реалізація всіх зазначених пріоритетів потребує залучення програмного методу на основі відповідного фінансування з обласного бюджету.

3. Мета Програми

Метою Програми є створення сприятливих умов для розвитку в області громадянського суспільства, зростання ролі громадськості у формуванні та реалізації державної та регіональної політики, налагодження комунікації у питаннях донесення до жителів області інформації щодо здійснення реформ у регіоні, сприяння діяльності Громадської ради при облдержадміністрації, забезпечення відкритості та доступності діяльності органів місцевого самоврядування.

4. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування, строки та етапи виконання Програми.

Прийняття Програми дозволить:

- продовжити дослідження процесів розвитку громадянського суспільства в області;
- налагодити ефективні механізми комунікації між органами виконавчої влади та місцевого самоврядування з організаціями громадянського суспільства;
- створити належні умови для подальшого розвитку організацій громадянського суспільства, реалізації прав на участь у формуванні державної політики;
- вивчати суспільну думку жителів області, у тому числі, залучаючи до цього організації громадянського суспільства;
- забезпечити залучення організацій громадянського суспільства до вирішення проблем життєдіяльності територіальних громад області через співпрацю з органами місцевого самоврядування;
- здійснювати інформаційну підтримку діяльності організацій громадянського суспільства;
- сприяти розвитку волонтерського руху.

Розпорядником коштів виступає Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю обласної державної адміністрації.

Фінансування програми здійснюється за рахунок асигнувань обласного бюджету, а також інших джерел не заборонених законодавством.

Обсяг фінансування Програми з бюджету визначається щорічно під час складання проекту бюджету, виходячи з конкретних завдань Програми та реальних можливостей бюджету. Перелік заходів Програми та обсяги їх фінансування можуть корегуватися у разі обґрунтованої необхідності приведення їх до реальної ситуації, що склалась у відповідній сфері.

Орієнтовний обсяг фінансування Програми складає 4650,0 тис. гривень.

Програма буде виконуватися протягом 2021 — 2023 років. Ресурсне забезпечення Програми наведено у додатку 1.

5. Перелік завдань і заходів Програми та результативні показники.

Пріоритетні завдання Програми:

- вивчення стану розвитку громадянського суспільства в області. Вивчення суспільної думки жителів області;
- налагодження ефективних механізмів комунікації між органами виконавчої влади, місцевого самоврядування та організаціями громадянського суспільства;
- створення належних умов для розвитку організацій громадянського суспільства, реалізації їх прав на участь у формуванні державної політики. Підтримка статутної діяльності організацій громадянського суспільства;
- розвиток та підтримка волонтерського руху;
- сприяння розвитку організацій громадянського суспільства в територіальних громадах області.

Програма передбачає такі заходи:

- проведення соціологічних опитувань, фокусних груп, експертних опитувань;
- проведення обласного форуму організацій громадянського суспільства;
- проведення навчальних тренінгів, семінарів, навчань для державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування, представників організацій громадянського суспільства щодо ефективних комунікацій, проведення громадських експертиз діяльності органів влади та антикорупційних громадських експертиз нормативно-правових актів;
- «Школа громадського активіста» для представників активних організацій громадянського суспільства області;
- проведення виїзних заходів для організацій громадянського суспільства з налагодження співпраці щодо реалізації спільних проєктів в межах України;
- забезпечення підтримки діяльності Громадської ради при облдержадміністрації з актуальних напрямків;
- проведення конкурсу з визначення програм (проєктів, заходів), розроблених організаціями громадянського суспільства, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка з обласного бюджету;
- сприяння організаціям громадянського суспільства у проведенні ними тематичних заходів по напрямках їх роботи;
- сприяння проведенню спільних заходів з організаціями громадянського суспільства з нагоди відзначення пам'ятних дат та подій місцевого значення;
- проведення тренінгів щодо статутної діяльності організацій громадянського суспільства;
- проведення навчальних візитів, зустрічей у територіальних громадах області з метою обміну кращими практиками взаємодії влади та громадськості.

Результатом реалізації зазначеної Програми стане побудова партнерських стосунків між органами виконавчої влади, місцевого самоврядування та організаціями громадянського суспільства, зростання впливу громадськості на формування та реалізацію державної та регіональної політики, надання можливості реалізації проєктів організацій громадянського суспільства.

Результативні показники Програми зазначені в додатку 3.

6. Напрями діяльності та заходи Програми.

Напрями діяльності та заходи Програми зазначені в додатку 2.

7. Контроль за ходом виконання Програми Координація та контроль за ходом виконання Програми.

Виконання Програми здійснюється шляхом реалізації виконавцями заходів, зазначених у цій Програмі.

Безпосередній контроль за виконанням заходів Програми, координацію дій між виконавцями Програми, визначення порядку взаємного інформування та звітування здійснює Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю обласної державної адміністрації.

Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю обласної державної адміністрації подає щорічно до 15 лютого звіт про виконання Програми Департаменту розвитку економіки та сільського господарства обласної державної адміністрації та постійній комісії обласної ради з питань освіти, науки, культури та інформаційної сфери.

Директор Департаменту інформаційної
діяльності та комунікацій з громадськістю
Чернігівської обласної державної адміністрації

Оксана СТЕЛЬМАХ